

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/2 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/2 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/2 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

La

Abonament lunar

pentru

August st. vechiu

invită

Administrația ziarului „TRIBUNA”.

Slovacii.

(m.) Între cele două ale noastre mari sărbări culturale-naționale dela Seliște (Fondul de teatru) și Deva (Asociațiunea), au căzut sărbările culturale-naționale ale poporului prieten și aliat cu noi, ale Slovacilor. Săptămăna trecută, în 3 l. c. și zilele următoare orașul Turceansky-Sveti-Martin a fost locul de întâlnire al inteligenței și țărânilor slovace, întrunită la adunări culturale, și la frumoase sărbări naționale.

Slovacii au fost dintre popoarele Ungariei poate cel mai nemilos și crud lovit de stăpânitorii țerei. Tot ce acești vrednici oameni din sărăcia lor și-au putut aduna și crea, focul de cultură, cu ajutorul cărora se se poată desvolta în direcție națională, și se poată progresa în cultură, le-au fost răpite cu sila sau nimicite.

Astfel au purces guvernele Ungariei de pe vremuri contra Slovacilor.

Avut-a acest popor o mare reuniune culturală, *Matica Slovenska*, cu fond considerabil și cu menire asemenea a Asociațiunei noastre. Dușmanii însă au pândit-o și au pus mâna pe ea sub pretext că face politică, ear' ministrul *Legei, dreptului și dreptății*, dl. Széll, a aprobat desființarea ei. Fondul a trecut în administrarea statului, care îl întrebuințează pentru lățirea maghiarisărei între Slovaci.

Avut-au Slovaci trei școli medii, *trei gimnasil*, în T.-St.-Martin, în Rőce și Znio-Varolja, dar' dușmanul le-a ochit și sub diferite motive rind pe rind le-a închis, așa că azi, din grația guvernului maghiar acest popor nu are nici o școală medie în limba sa.

Dar' în afară de aceste, șicaneate au fost și sunt și alte societăți culturale ale Slovacilor, prigonite le sunt ziarele și bărbații frunțași, cari și-au ridicat glasul întru apărarea drepturilor poporului lor.

Cu toate aceste însă Slovaci nu au disperat. Nimicindu-li-se totul, s'au pus de nou pe lucru și pe locurile pârjolite de focul dușmănos au făcut se răsară noi pomi, noue vâlstare, cari azi frumoase fructe dau.

Ei au înființat *Reuniunea muzeului slovac*, care are un muzeu frumos și destul de bogat în T.-Sv.-Martin; tot aici au zidit o *casă națională* (dom), cu teatru, în care de ani șir de ani joacă la ocasiuni diletanți și se dau concerte de cântări reuniunile de cântări. Apoi între altele au înființat *Jivena*, reuniunea femeilor slovace, ale cărei membre lucră cu mare rîvnă pentru întărirea și susținerea sentimentului național slovac în casă, în sinul familiilor.

Aceste Reuniuni și-au ținut săptămăna trecută adunările lor generale în T.-Sv.-Martin, la cari s'a adunat tot ce au Slovaci mai bun și mai inteligent, dimpreună cu mulți țărani, meseriași etc.

Din prilejul adunărilor s'au aranjat frumoase sărbări, cu timbru pronunțat național. A fost banchet, în teatru, la care un cor de 60 de persoane a cântat de pe bină *Tatăl nostru*, text vechiu slayon pus pe note și imnul *Hej Slovaki*, care a produs mare entuziasm; au fost diferite conveniri și petreceri, la cari doamnele și domnișoarele slovace s'au prezentat în *costum național*; a fost reprezentație teatrală, jucându-se piesa *Regele Carpaților*, a cărei subiect este luat din povești slovace. În ea se

dramatisează amorul fiicei regelui din Tatra, *Mahuliena*, pentru *Raduz*, ficiorul craiului din Măgura.

Adunările și sărbările Slovacilor au avut un succes strălucit, de ceea-ce noi sincer ne bucurăm și-i felicităm. Ele ne dovedesc, că acești oameni nu stau locului, ci merg înainte, lucră cu rîvnă pentru sporierea avutului lor național și conservarea și întărirea sentimentului național. Cu toate prigonirile, cu toate pedecile și neajunsurile, le-a succes aproape să stîrpească acel curent maghiaron periculos, care a răpit din sinul acestui brav popor atâtea puteri bune, ducându-le pe calea negatigului în brațele dușmanului.

D-zeu să le ajute a merge cu pași siguri și cu isbândă pe calea apucată, căci această cale dreaptă este.

Și acum un mic epilog.

Se putea, ca reprezentanții stăpânirii maghiare să nu conturbe bucuria Slovacilor? Nu! Nu se putea! Este obiceiul stăpânitorilor noștri, că dacă nu ne pot nimici bucuriile, cel puțin în dulceața ce o gustăm se verse un picur sau două de amărăală.

Așa s'a întâmplat și în Turceansky-Sv.-Martin. Fisolgăbirul *Uhelyi Atilla* s'a arătat strașnic. Mai întâiu a dat ordin, că fiecare locuitor în decurs de 6 ore are să înștiințeze la el oaspeții ce-i primește. Aceasta a făcut-o — cum se zice — din motiv, ca se poată ține în evidență pe *agitatorii pronunțați*. Pe primarul slovac, care n'a observat în tocmăi acest ordin pe sprânceană, l'a pedepsit cu 25 fl.

Aceasta a fost o șicană. Dar' cu atăta n'a fost destul. Reprezentația teatrală era să fie interzisă. Fisolgăbirul a crezut că *Regele Carpaților* e o piesă *agitatorică* și numai cu greu a putut fi convins *Măria Sa*, că subiectul ei este luat din povești populare, cari de sute de ani există în gura poporului, fără-ca prin aceasta statul maghiar să fi fost cândva primejdut. Astfel s'a îndurat *Măria Sa* a da permisiunea pentru reprezentație.

În fine, ca șirul șicanelor să fie complet, presa maghiară a scornit fel de fel de insinuații, descoperind printre oaspeții *agitatori cehi* dela Praga, descriind rolul politic-agitatoric al tinerimei etc, din cari nimic nu e adevărat.

Oare șicane de felul acesta, la cari nemaghiarii sunt expuși zilnic, sînt mijloace potrivite a pregăti calea înfrățirii între Maghiari și popoarele nemaghiare? Slabă nădejde de înfrățire.

Sibiu, 17 Aug. n.

În contra pactului. Din Praga se telegrafează, că clubul *societății democrat* de acolo a ținut Marți seara o mare întrunire în scopul de a protesta în *contra pactului* cu Ungaria și în *contra urcării dărei de zahăr*. După întrunire mulțimea a manifestat pe strade, noaptea la orele zece, și a venit în conflict cu poliția, care a intervenit pentru a face ordine. Trecând mulțimea pe lângă o casarmă și purtându-se în mod provocător, a intervenit și miliția și a făcut mai multe arestări.

MAGHIARISARE. Ministrul-president Széll, în calitate de ministru de interne, a mai maghiarizat unele numiri de localități, dintr'un comitat din Slovacime, și ziarele maghiare se laudă că guvernul va continua pe calea aceasta și în celelalte comitate din țară.

Să poftescă!

La muncă. Prim-ministrul Széll și-a întrerupt concediul și sosește astăzi dela moșia sa la Budapesta, pentru-ca să facă toate pregătirile ne-

cesare pentru sărbarea zilei de mîne, aniversarea nașterii Monarchului. Prim-ministrul maghiar va ține mîne recepțiune, după-cum am anunțat, și va da și un prânz splendid, în onoarea zilei memorabile. Peste câteva zile dl. Széll va pleca la Viena, ca să studieze *chaosul din ceealaltă parte a monarhiei* și eventual să-l delătore cu vre-o nouă — formulă sau clausulă. Cu un cuvînt, pentru guvernul maghiar au trecut zilele de repaus și se începe perioada de — muncă.

CONFERENȚA EPISCOPEASCĂ, care era să se țină pe la sfîrșitul lunii acestela, în chestia autonomiei catolice, a fost amînată și nu se va întruni decât pe la mijlocul lui Septemvrie, și anume din următoarele motive: prelații mai bătrîni se află toți duși pe la băi, ca să-și caute de sănătate, și nu pot să-și întrerupă cura; ear' prelații mai tineri s'au plîns, că timpul le este prea scurt pentru a putea studia cu temein proiectul ce li-s'a trimis. S'a ținut cont deci de dorința tuturor, și astfel, conferența a fost amînată.

Budgetul anului viitor e compus deja și consiliul de ministri se va întruni în zilele prime ale lunii viitoare ca să-l censureze și să-l stabilească în mod definitiv. A rămas aproape cel din anul trecut, numai la resortul justiției s'a făcut o mică urcare, reclamată de noua procedură penală, care va fi înăgurată cu începerea anului viitor.

Dualismul.

Abia acum încep să înțeleagă Maghiarii căt de bun e pentru ei dualismul și căt de bine se pot ascunde la umbra lui, ca să nu-i atingă căldura flăcărilor ce dincolo, în ceealaltă parte a monarhiei, cresc mereu. E fortăreață puternică, — zice de ex. *Bud. Hirape*, — învoiala dela 1867, care prin articolele sale de lege tocmăi atunci acordă Ungariei *scutul cel mai bun*, când în ceealaltă parte a monarhiei se deslănțuiesc furtunile cele mai grele. Și pe Maghiarii nici nu-i doare capul de vor pute fi alese ori nu delegațiunile în Austria. Ei rămân cu *dualismul* și fără delegațiuni. Lor le convine și așa. Pentru-că ei fac socoteala astfel: dacă nu se pot întruni delegațiunile, afacerea comună ale monarhiei le va rezolva parlamentul maghiar cu Regele Ungariei, în mod independent pentru Ungaria, ear' în Austria le va rezolva guvernul cu împăratul Austriei, așa cum vor pute! Curată socoteală. Singura pedecă e numai că mai sînt și *popoare* în Austria și vorba e, că oare ce vor zice ele?

Lovitură de stat.

Încep a veni și cei din Austria la convingerea, că sanarea stărilor destrăbălate de lucruri din ceealaltă parte a monarhiei nu se poate face decât numai prin suspendarea constituției, sau cum se zice, prin o *lovitură de stat*. Organul Cehilor bătrîni, numit „*Hlas Naroda*” care deja cu insistența schimbarea constituției. Constată, că toate împrejurările duc acolo, că alegerile pentru delegațiuni nu se pot face, pentru-că obstrucția le va împedeca, și cere, ca guvernul, care nu se poate dispensa de colaborarea delegațiunilor, să schimbe constituția astfel, cum reclamă interesele monarhiei. Schimbarea constituției, — zice foaia numită, — a înecată a mai fi pretenșiunea unei singure națiuni, căci acum, grație obstrucțiunii, a ajuns să fie o pretenșiune a guvernului, a statului și chiar a Coroanei. De aceea, se se țină cont de ea.

Noi de mult am constatat că intervenția Coroanei se impune, — dincolo și dincoace.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-ora 6 cr., a treia-ora 5 cr., și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Poplăca Nr. 15.

Se prenumără și la poste și la librării.

Epistole nefrancate se refuză. — Manuscrise nu se înapoiază

Numeri singuratici la 5 cr./se vînd la „Tipografia”, sob. pe acțiun

Numeri singuratici la 20 bani se vînd la librăria G. Carjan, Ploiești

Alianța duplă.

Înțelegem alianța franco-rusă, sigilată acum de nou prin toastele celor doi reprezentanți ai politicii externe din Rusia și Franța. Ce a provocat această nouă manifestare de pretenie? Știrile sosite din Petersburg ne spun că procesul Dreyfus. Cercurile normative din Rusia aveau adevărat mare temere, că acest proces nefast va avea urmări rele pentru Republica franceză, și că fi va nimici ori-ce putere de acțiune, prin urmare, Franța ar pute să devină pentru Rusia un aliat fără nici o valoare reală. Se mai temea Rusia, că o eventuală achitare a căpitanului Dreyfus va provoca căderea Republicei, prin ce earăși și-ar pierde valoarea alianța legată cu șeful de stat al Republicii franceze. Asupra tuturor acestor lucruri s'au dat Rusiei lămuriri liniștitoare, pe cale diplomatică, și în urma urmelor a plecat însuși ministrul francez de externe la Petersburg ca să-i liniștească pe cei din Rusia. Și l'a liniștit, căci alianța duplă a fost reînnoită și de nou sigilată.

Monumentul Deutsch.

În fața bisericii evanghelice din Sibiu e ridicat un monument, care se va desvîli Sâmbătă cu mare solemnitate. E monumentul episcopului Deutsch, eruditul bărbat și om de literă, eșit din sinul poporului, sădese și decedat în Iulie 1893. Toate păturile sociale ale Sașilor din întregul Ardeal vor fi reprezentate la această festivitate, care va rămîne memorabilă. În piața pe care e ridicat monumentul s'au construit trei mari tribune pe seama publicului, ear' acul desvîlirii monumentului se va face după următorul program: la orele 7 dimineata se va cânta, în turnul bisericii, un psalm; la orele 8 întrunirea membrilor reprezentanței bisericești și a oaspeților invitați, în casa episcopiei; la orele 8 și jum. plecarea la biserică, în sunetul clopotelor; vorbirea festivă o rostogeste în biserică vicarul episcopesc H. Wittstock; după terminarea mizei desvîlirea monumentului; sfîrșirea o face superintendentul Dr. Müller, ear' curatorul bisericii evanghelice, Albert Arz von Straussenburg predă monumentul în proprietatea orașului; primarul Drotloff îl primește; se depun corăonele și se întonează un psalm.

Porțile-de-fer.

S'a vorbit mult în timpul din urmă despre *Porțile-de-fer*. Discuția a început-o, și o duce încă, străinătatea, pe tema taxelor cerute din partea Maghiarilor pentru trecerea vapoarelor prin această parte a Dunărei. Pe ce se bazează încasarea acestor taxe, precisate într'o tarifă a guvernului maghiar, care are să fie pusă în aplicare la 1 Septemvrie curent? Pe faptul, că Ungaria a făcut, pe sepele proprii, regularea Dunărei la Porțile-de-fer; și fiindcă comunicăția pe Dunăre e internațională, prin urmare, la spesele de regulare ar trebui să contribuie toate statele interesate, — pe calea aceasta voeste guvernul maghiar să încasseze dela statele riverane partea ce ar fi să cadă pe ele din spesele de regulare. Că e corectă ori nu procedura guvernului maghiar, e o chestie asupra căreia nu ne pronunțăm. De astă-dată voim să constatăm, cum și pe ce cale a ajuns Ungaria la misiunea de a regula ea Dunărea la Porțile-de-fer. Ne folosim aici de un studiu foarte interesant al dlui Vintilă Rosetti, fost director general al regiei monopolurilor statului român, publicat în *Voința Națională*, din care scoatem următoarele aprecieri, scrise din punct de vedere al intereselor statului român:

Primirea însărcinării.

Prin congresul dela Paris din 1856 se proclamă libertatea navigațiunei pe Dunăre și se aplică și acestui fluviu principiile aplicate Rinului, prin tratatul dela Viena din 1814. Ca primă măsură se înființează comisia europeană pentru gurile Dunărei și comisia de riverani pentru partea fluviului în sus de Galafi. Se scoate astfel de sub influența unei singure puteri navigațiunea pe acest fluviu; era, pe lângă celelalte avantajii date principatelor dunărene, o scurgere liberă spre Marea Neagră și spre centrul Europei a produselor lor naționale. Prin congresul dela Londra din 1871 se însărcinează o comisiune de riverani (Austria și Turcia, atunci suzerane) să execute lucrările de regularizare dela *Porțile-de-fer* și să înlătore astfel pentru binele navigațiunei pedeca cea mai mare, care se opunea traficului între Dunărea — superioară și cea infe-

rioră. Ca derogăție la tratatele precedente se prevedea, că după o comună înțelegere a statelor riverane se va lăsa o taxă provisorie, care va servi la despăgubirea cheltuielilor făcute. Fiindcă până la congresul dela Berlin din 1878 statele riverane suzerane (Turcia nu avea nici un interes direct) nu putuseră să ajungă la o înțelegere pentru executarea lor, se trece *Austro-Ungariei* sarcina acestor lucrări, prelevarea taxelor rămînînd să se facă în favoarea ei. Eată acum în câteva cuvinte cum această însărcinare a fost adusă la îndeplinire.

Executarea.

Austro-Ungaria a trecut din propria ei inițiativă Ungariei singure mandatul internațional ce avea de a regulariza secțiunea *Drencova-Gura-Văii* și de a se despăgubi de cheltuielile făcute din taxele ce se vor pune pe această secțiune. Regatul ungar, contra părerii comisiunei internaționale, numită tot de el pentru a-și da avisul asupra proiectului inginerilor unguri, pune în execuțiune planurile făcute de aceștia și, în cursul lucrărilor chiar, le modifică, sporindu-le pe zona *Gura-Văii-Orșova* astfel, ca să ajungă la o adâncime navigabilă la apele cele mai mici de 3^m 00, prevăzînd în portul *Orșova* cheituri și magazii, și lăsînd zona în sus de acest oraș aproape în starea primitivă. Stabilitatea acestor regimie diferite trebuia să îndrepteze pe căile ferate ungare și către portul *Orșova* traficul care s'au îndreptat în sus pe calea liberă a Dunărei, independentă de influența directă a statului ungar.

Taxele.

În luna Martie din acest an, guvernul ungar, comunică statelor riverane un proiect de taxe, pe care dorea să-l aplice la 1 Maiu st. n. al aceluiași an; această măsură era luată, deși se știa bine, că starea navigației pe zona *Orșova-Moldova* era aceeași ca înainte de regularizare, dacă nu mai defectuoasă; că vasul special pentru remorcare în canalul *Porților-de-fer*, a cărui reușită este cu totul problematică, nu va fi terminat înaintea lunii Septemvrie și că în orice cas, este cu totul insuficient pentru traficul căruia este destinat — în resumat că lucrările de regularizare nu erau și nu sînt terminate. Guvernele statelor riverane protestează în mod energic, și silesc pe guvernul ungar să amine fără termen aplicarea acelor taxe. În sfîrșit în ziarul oficial al Ungariei apare pe la 15 Iulie un decret al ministerului de comerț ungar, prin care el hotărăște din nou, că dela 1 Septemvrie st. n. se va pune în vigoare tariful publicat în Martie cu mici modificări și în care el îl completează prin regulamentele următoare:

- regulament pentru constatarea, perceperea și finierea în evidență a taxelor;
- organizația serviciului de navigațiune pe Dunărea-de-jos; înrui aib
- prescripțiuni speciale pentru poliția navigațiunei;
- regulament pentru pilotarea la *Porțile-de-fer* și pe celelalte cataracte.

Astfel guvernul ungar se încearcă să încasseze taxe și să stabilească un serviciu special de navigațiune pe această secțiune, fără chiar a ține în seamă că, cerînd plată dela diferite state riverane, este drept să le supue o justificare a lucrărilor făcute în interesul lor a cheltuielilor angajate, spre a stabili printr'o comună înțelegere atât organizarea navigațiunei pe această secțiune cînd lucrările vor fi terminate, cît și modul cel mai nimerit de despăgubire, fie deodată, fie chiar prin plată de taxă, dar' numai într'atît, într'cît nu jigneste interesele comerciale ale navigațiunei libere. Căci la atît se limitează însărcinarea Austro-Ungariei la executarea lucrărilor și la încasarea în favoarea ei a taxelor pentru a o despăgubi de cheltuielile făcute.

Decretul guv. maghiar.

În loc să facă așa, cum era adevărat corect să facă, guvernul maghiar face altcum. Ministrul de comerț ungar, printr'un decret al lui publicat în ziarul oficial al regatului ungar, hotărăște că dela 1 Septemvrie st. n. al acestuia statele riverane (direct, prin navigațiunile lor sau prin produsele ce exportă sau importă) vor avea să se supună la plata unor taxe de navigațiune, ca să înființeze pe secțiunea *Drencova-T-Severin* un serviciu de navigațiune al Dunărei-de-jos cu drapelul ungar, cu reședința în *Orșova*, cu limba oficială maghiară, avînd poliția și întreaga autoritate pe această secțiune;

— și tot prin acest decret hotărăște că: *Organele acestui serviciu pot în ori-și-ce timp să acosteze neimpedecate fermul român sau sârb între Moldova și T-Severin și acolo să aibă recurs în limitele acestui regulament la asistența și concursul autorităților locale.*

Protestul stat. vecine.

Natural, că procedura aceasta, de altcun caracteristică Maghiarilor, a provocat nemulțumirea statelor riverane, cîri prin guvernele lor 'și-au ridicat glasul în contra *tarifei maghiare* în prima linie, ear' în a doua linie în contra stabilității ei fără întrebarea statelor interesate. Chestia nu e lămurită încă; se crede însă că până la 1 Septembrie va fi transată, în mod satisfăcător pentru statele riverane.

Beția dela Arad.

«Nici nu ne putem închipui bărbat maghiar de stat, care 'și-ar pune ambiția în satisfacerea așă nemiilor pretențiunilor juste ale Românilor. Căci satisfacerea acestor pretențiuni, ar fi egală cu zdrobirea temeliei statului maghiar.»
(V. »Egretetés», 14 Iul. c.)

Am urmărit cu deosebită atenție și cu destulă mahnire comedia politică dela Arad, cu apăsările ei de cătră presă. Mai înainte de a intra în meritul cauzei, trebuie să declarăm că ar fi o greșeală, dacă s'ar crede, că ceea-ce s'a făcut la Arad, a fost pur și simplu efectul întâmplător al vinului. Nu. Planurile sînt vechi, numai chestiunea de procedură a fost influențată, de puterea vinului.

Toată lumea știe că clica dela Arad nu lucrează de *caput ei*, — pe care nici-odată nu l'a avut, — ci reprezintă detestabila politică națională a dlui D. A. Sturdza, care a creat-o ad-hoc și a întreținut-o până mai deunăzi. În adevăr, este îndeobște cunoscut, că dl Sturdza este singurul »Român», care 'și-a permis să exploateze, în interes politic de partid, marea cauză a neamului.

Astfel, d-sa în opoziție s'a pus în capul mișcării naționale, ear' la guvern pledează, prin actuala sa clică dela Arad pentru împăcarea Românilor cu Ungurii. Dl Sturdza, spre a dovedi Maghiarilor că d-sa dispune în mod absolut de destinele tuturor Românilor, a trimis, încă sub Ioan Brătianu, pe omul seu de casă, pe Slavici la Sibiu, care, în fostul seu ziar »Tribuna», nu numai aprobă expulzarea celor șese Ardeleni, dar ne conștient pledează pentru un »modus vivendi» între Români și Maghiari. Ear' la 1895, când teribilul maghiarofag Sturdza — ale cărui discursuri antimaghiare au fost oprite de a trece granița — a ajuns la putere, 'și-a reluat vechia sa politică de împăcare a Românilor cu Maghiarii. Pune în urmă, pe același vecinic mercenar Slavici, ca să scrie în »Tribuna» faimoasele sale articole despre *millenium*, prin care cere Românilor, a căror millenară subjugare se sârbă, să benchetuiască împreună cu Ungurii, spre a-i »îndulci» și a-i face accesibili păcii.

Când bunii Români, cu dl Dr. Rațiu în frunte, au observat tradarea și au pus piciorul în prag, oamenii dlui Sturdza, isgoniți dela »Tribuna» din Sibiu, au întemeiat la Arad »Tribuna Poporului», susținută până ieri de dl Sturdza, spre a intra azi în serviciul episcopului Goldiș. Clica din jurul acestei foi de contrabandă, a

trecut, din prima zi pe partea stăpînirii ungurești, punându-se, prin aceasta, în flagrantă contradicție cu politica lor națională dinainte de 1895, dar' în deplin acord cu politica *schimbată* a dlui Sturdza. Tînta coteriei era firește să pună mîna pe conducerea politicii naționale române transcarpatine, pe care avea s'o speculeze apoi conform obiceiului seu pentru propriile sale interese personale, fie cătră guvernul român, fie cătră cel maghiar. Care dă mai mult. Pentru ajungerea acestui scop, n'a cruțat nici munca, n'a ales nici mijloacele. Astfel, pe deoparte punînd lupta pe teren provincial, a combătut ideea *căsei naționale*, spre a nu se pute realiza solidaritatea politico-culturală a tuturor Românilor și a le scăpa cauza din mîna, pe de altă parte nu s'a sfiit a specula și regretabila noastră desbinare religioasă, ducînd, atît cu ocazia alegerii metropolitului Meșianu, cît și a episcopului Goldiș, o luptă *confesională*, ear' nu națională.

Această luptă teritorială și confesională, dusă cu destulă perfidie, a putut surprinde pentru moment buna credință a unora și altora, ceea-ce a avut drept rezultat alegerea de episcop a lui Goldiș, contra căruia odinioară aceeași clică mercenară revoltase, prin aceleași mijloace perfide, întreaga opinie publică română de pretutindena. *Acestia sînt oamenii. Aceasta le este politica!*

Comedia grotescă dela banchetul lui Goldiș n'a fost decît urmarea prea firească a acestui trist samsarlic politic. Nu ne-am fi ocupat de loc de această nebulie irresponsabilă, dacă presa maghiară nu l'a răd dat prea multă importanță și dacă întreaga româniea ar fi tot așa de bine orientată asupra clicei, ca și noi.

În adevăr, ce s'a petrecut la acest banchet româno-maghiar?

Ca bățocura să fie mai amară, Tisza Pista, admiratorul politicii lui Bánffy-Jeszenszky și fiul zdrobitorului de naționalități, profitînd de *dispoziția* Românilor *prezenți* — cu corpul — ține un perfid toast, al cărui conștient nu era egalat decît doar' de șovinismul seu brutal, propriu ori-cărui Maghiar ce se respectă.

El începe cu premisa absolut falsă: »că *națiunea maghiară* așa a putut să ajungă aniversarea millenară, că n'a fost nici-odată asupritoare celor cu buze străine și n'a privit în ei pe inimiici, ci pe amicii sei, pe cari l'a stimat și l'a prețuit». Dar' acesta este cel mai sfruntat neadevăr, contra căruia protestează întreg trecutul și prezentul nostru, pline de chin și de amarăciune.

Adevărul este cu totul contrar și adevărat: »*națiunea maghiară*» așa a putut să ajungă aniversarea millenară, că a fost totdeauna asupritoare celor cu buze străine, și a privit în ei pe inimiici și nu pe amicii sei, pe cari nu l'a stimat și nu l'a prețuit». Acest lucru îl știm, din nenorocire, cu toții din proprie experiență. Deja această îndrăzneală falsificare a realității trebuia să revolve pe toți Români de față. Dar' fanfaronada și absurdă și paradoxală, că: »*Națiunea maghiară* împlinește o misiune în istoria universală, misiunea de a fi, în mijlocul *nisiunilor* de *unificare*, scut și păzitoare pe seama popoarelor din această parte a Europei!... Trei chestiuni trebuia să deștepte numai decît în sufletul Românilor prezenți, această intenționată contradicție: a) Ce deosebire face contele maghiar între *națiunea politică ungară* și *naționalitatea maghiară*, cătră vreme Ungaria e stat poliglot compus din mai multe naționalități constituționale egale îndreptățite? Aceste împreună alcătuiesc

o singură națiune politică ungară, care nu este de loc identică cu naționalitatea maghiară; b) Cum concordă *tendențele* de unificare *ale națiunii maghiare* cu pretinsa ei misiune de a fi ocrotitoare celorlalte popoare? Dacă, conform legii, există o singură națiune politică ungară și mai multe naționalități constitutive, nu mai e trebuință de altă *unificare*. Dacă însă Tisza Pista, prin *tendențele* de unificare, înțelege desnaționalizarea celorlalte popoare, cum poate fi »*națiunea maghiară*» totodată și scutul și păzitoarea lor? c) Anume a căror popoare »din această parte a Europei» este »scut și păzitoare *națiunea maghiară*? A naționalităților nemaghiare din patrie nu poate fi, căci ele sînt în majoritate, egal îndreptățite și numai cu ele împreună formează *națiunea comună ungară*. Îndosebi a Românilor încă nu poate fi, pentru simplul cuvînt, că Tisza Pista face apel la alianța lor, care nu se poate face decît între popoare ce se pot ajuta reciproc, fiindu-și ele însă-le »scut și păzitoare».

T. Raica,
profesor gimnazial.

De pe la noi.

— Dela raportorii nostri. —

Vinerea, 15 Aug. n. — Marți, în 15 August n. la 1 oră s'a întîmplat foc mare în Vinerea, arzînd 6 suri toate legate una de alta, pline cu nutrețuri și 3 și cu grîul din anul acesta. Causa se zice a fi fost lemneșe aprinse la căldura soarelui. Paguba totală după pîndirea făcută se urcă la 3500 fl. v. a. fără să fi fost vre-unul asigurat. Norocul că n'a bătut vîntul și a venit într-ajutor focarii din Cudjir, căci se întîmpla și mai mari pagube, fiind surile din apropiere toate acoperite cu prăstii și foarte apropiate unele de altele.

Echouri.

Beiuș, 15 August n. — Avem o viață socială foarte agitată. Trăim în toată duceala. La începutul lunii trecute a duelt un student jurist român cu un practicanț de farmacie tot român. Nici unul nu știe duela. S'au sgarîat reciproc, a curs câteva picături de sînge, prin urmare s'a satisfăcut datorința cavaleriei. Causa: fleacuri de precupe, obiect de predilecție în discursurile cercurilor culte beiușene.

Mai alaltăieri s'a întîmplat un alt duel, tot sîngeros. De astă-dată au pîșit pe areș de luptă doi juzi dela judecătoria cereală din loc. Unul Român, altul Ungur. Acest din urmă — deși dexter duellant — a fost tăiat la deget și la braț, Românul a rămas teafăr, deși nu știe duela. Causa: Românul a declarat într-un pîlc de oameni, în piață, că juzii dela judecătoria nu lucră nimic, ci vagabondează numai. Colegul seu ungur, de origine Bunev, care încă era de față, într-atîta s'a înturvinat (vorba de pe la noi), încît a tras cu ciomagul de câteva-ori peste spatele Românului! Vă trebuie cultură? Veniți și învățați dela juzii din Beiuș!

Societatea literară »*Szigeti*», apoi »*Biharvármegyei Népevelési Egyesület*» și »*Biharvármegyei Tanító-Társulat*» din Oradea-mare, la invitarea lui G. Végheș (gr.-cat, se ține Român, are de soție pe nepoata fostului episcop gr.-cat orădan baron Erdélyi, mare posesor și bocotan, fost deputat dietal), actualul president al casei maghiare din localitate — bag' seama să dea revanșă adunării generale a »Astrei» din anul trecut — vor ține cumulativ aici

în Beiuș, în 20 l. c. matinee literar, reprezentățiune teatrală și bal, și anume în sala de gimnastică a gimnasiunii gr.-cat. român-maghiar. În fruntea festivității stă *Radi Odón* și *Sipos Orbán*, faimosul inspector școlar. Se vorbește de o nouă înfrățire maghiaro-română, ca continuarea și echoul celei din Arad. Vom vedea cum le va succede și cu cine?!

La scaldă climatică *Stăna-de-Vale* multă și aleasă lume. Între cei prezenți afară de episcopii Pavel și Radu am marcat pe *Moldován Gergely* cu soția sa. Sînt oaspeții Preasfinției Sale Pavel. — Am observat, că n'a venit într-atîta pentru distragere și recreațiune, cătră plămădirea, respective acapărarea unui stal canonic — pare-mi-se la Lugo — pentru clientul seu adict. Ghiciti-l cine e acest cîștit? Un profesor dela gimnasiul din Beiuș. »Cel mai frumos și cel mai cult», — precum zice o distinsă damă, care-l favorizează. Bărbat de caracter nepătat și ferm, precum judecă cei mai serioși. E binecuvîntat cu »voce sonoră și mlădioasă», cum trebuie să fie într-o catedrală. Mare »dănsant» și »curtesant». Diplomat »simandicos». În politică: cel mai intim adept al lui Mangra. Preasfinția Sa Radu se va pute felicită de norocoasa achizițiune. Se pot mândri și protectorii!...

Apropos »Astra! Despărțimentul beiușan e mort, de nu întreg, dar' de jumătate de bună-seamă. Invidia și ura, despărcherile și intrigile, cari stăpînesc societatea românească de aici și jur au divizat, înstrăinat și dus-mănit într-atîta pe oameni, încît nu-i mod, de a-i aduna la oaltă. Sînt prea mulți »*ștreberi*! Mai adauge: lipsa de însuflețire și sacrificii, apoi treaba e explicată. De când a murit bărbatul cel cărtit și pururea pismuit, nu este duh, care se poate înghimba o întreprindere românească! Epigonii debitează cu câte o tiradă de vorbe mari și — deplasate, își mai bat în piept între patru pereți, că ce Români adevărați și zeloși sînt și ei, te omoară cu sfaturi mîntuitoare; când însă ar trebui să se apuce la lucru — strălucesc prin absență, sau cel mult se întovărășesc la câte o bancă »internțională» și »cosmopolită». Trăim în perioada de selecțiune. Până-cînd va dura? Până-cînd spiritul egoismului uric și al indiferentismului național infiltrat în oameni, de cari se legau atâtea speranțe frumoase — nu se va extirpa cu deservire?

Un apel.

În fața adunării Reuniunii învățătorilor din dieceza Caransebeșului.

Orșova, 15 August n.

Adunarea generală a Reuniunii învățătorilor din dieceza Caransebeșului, ținută anul trecut la Verșeg, cu unanimitate a hotărî, ca anul acesta Reuniunea să-și țină adunarea generală aici în Orșova, ceea-ce se va și face la 3 și 4 Septembrie st. n.

Reuniunea noastră dela începutul existenței sale, acum își va ține pentru a doua-ora adunarea generală aici la noi.

Însuflețirea manifestată anul trecut la Verșeg, pentru a defice ținerea adunării la Orșova, a fost foarte mare și unanimă și eu, care eram la acea adunare prezent, n'am mai putut face opoziție spre a zădărnici însuflețirea și hotărîrea luată.

Se apropie acum acel moment, aceea zi, în care stimații colegi sînt datori, ca

prin fapte să-și manifesteze însuflețirea de atunci.

Însuflețirea trebuie să reside într-o inimă plină de interes pentru binele și prosperarea Reuniunii noastre, pentru care trebuie să ne interesăm cu tot de-a-dinsul, ca s'o susținem ca pe un talisman prețios; să ne grupăm cu ardoare ca pe lângă un isvor nescădat, dela care așteptăm a ne stîmpăra setea cea sufletească cauzată prin munca oboșitoare, ce zilnic ni-se cere și pe care trebuie s'o aducem, dacă voim a corăspunde grelei misiuni, căreia ne-am dedicat.

Pentru-ca Reuniunea noastră se poată fi aceea ce trebuie să fie, trebuie ca factorii ei constitutivi să-și cunoască îndatoririle lor, să-și cunoască misiunea lor.

Avem între noi colegi tineri, cari tind la *modernizare* în conformitate cu recerînțele timpului modern, au aspirațiuni mai înalte, prin cari poate-că ar pute ridica pe un piedestal mult mai favorabil sarcina cea atît de grea, ce ni-se impune pe cariera noastră. Poftească deci acei colegi să-și valideze acele aspirațiuni, căci numai așa vor pute contribui pentru bunăstarea și prosperarea Reuniunii noastre.

Grăbiți cu anunțările spre a ușura lucrarea comitetului aranjator și veniți cu toții la adunarea generală, căci se poate, că atît frumșeta regiunii, cît mai virtos urmele strămoșilor Români de p' aici, ce încă se mai pot vedea, v' va da impuls mai puternic, spre o activitate mai rodnică în interesul Reuniunii, v' va oferi ambițiunea, de-a deveni odată liberi și independenți asupra vointei voastre, căci spiritul timpului modern prinde aceasta dela fiecare individ, cu atît mai mult dela un învățător.

Poate să se ivească în mijlocul discuțiunilor chestiuni, cari vor atinge mai deaproape reputațiunea noastră, și în special a caracterului Reuniunii, pe care noi, datori sîntem a le susține și valida cu toată tăria, dînd dovezi, cumcă sîntem totdeauna gata, de-a face afront acolo, unde ni-se ivesc momente de umilință.

Dorința de-a se ține adunarea aici vi-s'a împlinit. Comitetul aranjator își dă toată silința ca să v' procure unele momente de plăcută distracțiune: va aranja concert în onoarea voastră și în favoarea Reuniunii, cu concursul renumitului cor *Lugofan*, condus de brăvul nostru coleg Vidu, a pus la cale și excursiunea pe o zi la T-Severin, tot numai la dorința voastră.

Eată dar', că comitetul aranjator își dă toată silința spre a corăspunde cât se poate de bine misiunii sale. Faceți și voi așa dar', ca această adunare să fie memorabilă!

Deci nu rămâne, decît ca voi, fraților colegi, să nu v' arătați nici față de Reuniune, dar' nici față de comitetul aranjator indolenți, căci aceasta numai spre buna noastră reputațiune nu ne poate servi — de laudă.

Așadar: la revedere cu toții!

Traian Hențu,
învățător.

Cronica zilei.

Sibiu, 17 Aug. n.

Din cauza sfîntei sîrbători de mîne, numărul proximal al foilor noastre va apăre numai Sămbătă seara.

FOIȚA »TRIBUNEI«.

ÎNVIERE.

Roman — 76
de Leo Tolstoi.

(Urmare).

LIV.

Nekhludov nu putu să adoarmă decît în zori, așa că a doua zi se scula foarte tîrziu. La amezii, cei șapte țărani aleși de cătră econom sosiră, și fură duși în grădină, unde, sub niște pomi, era o masă și două bănci. Nekhludov cu multă osteneală putu să hotărăscă pe cei șapte delegați să-și pună sepcile în cap și să stea pe bănci.

Vechiul soldat, mai ales, se încăpățina să stea în picioare, ținîndu-și șapca cărpită înainte.

Dar' când cel mai în vîrstă dintre ei, un bătrîn înalt, cu înfățișare venerabilă, cu o barbă lungă căruntă în genul celei a lui Moise de Michel Angelo, și cu pîrlul cărunt, înconunînd o frunte pîrlită de soare, când acesta își puse șapca și după-ce-și încheiasă căftanul nou, intră într-o bancă și se zăcu, nimeni nu mai șovăi ca să nu-l urmeze exemplul.

Această formalitate sfîrșită, Nekhludov se zăcu în fața țărănilor, pe oceaaltă bancă, și luînd în mînă hîrtia pe care își scrisese proiectul seu, începî să-l cetească și să-l explice

Ori pentru-că numărul ascultătorilor sei era mai puțin, ori pentru-că gîndul întreprinderii sale îl împedeca să se mai gîndească la el însuși, Nekhludov de data asta nu fu cătuși de puțin încurcat. Și, involuntar, se adresa de preferință bătrînului cu barba mare, ca-și-cum s'ar fi așteptat dela el la mai mult ca dela ceilalți, aprobarea sau blamul. Dar' marea idee pe care 'și-o făcea de el era, din nenorocire, o iluzie.

Venerabilul bătrîn, într-adevăr, își pleca din cînd în cînd capul seu de patriarh cu un aer aprobător, ori îl clăina în semn de neîncredere, când vedea vecinii sei făcînd tot așa; dar' în realitate, își da o nemăsurată osteneală să priceapă nu numai gîndul lui Nekhludov, dar' până și sensul cuvintelor pe cari le zicea.

Vecinul seu înțelegea mult mai bine cuvintele lui Nekhludov. Acesta era un bătrîn chior și cocogă, îmbrăcat într-o bluză de nankiu și în picioare cu niște ghețe vechi. El sta mereu cu sprâncelele încruntate, ca-și-cum s'ar fi silit să priceapă bine ceea-ce zicea Nekhludov și spunea mereu cu glas tare și în felul cum pricepuse, ceea-ce auzia.

Lîngă el sta un alt bătrîn scund și musculos, cu o barbă albă și cu ochii strălucitori; acesta profita de ori-ce ocazie, ca să spună vre-o observație ironică sau glumeață; era fără îndoială caraghiosul satului.

Vechiul soldat părea că înțelege și el de ce era vorba; observările lui se mărgineau la câteva formule banale, fără îndoială învățate în miliție.

Ascultătorul cel mai serios dintre toți era un țărîn voinic cu un nas lung și o barbă mică, îmbrăcat într-o haină

curată și-n picioare cu niște opinci noue. El înțelegea tot și nu vorbea decît atunci cînd avea ceva de spus.

Cât despre ceilalți doi asistenți, unul dintre ei era acael bătrîn scund și fără dinți, care în ajun se împotriva cel mai mult la toate propunerile lui Nekhludov; celălalt era un om înalt, alb de tot, și cu niște ochi blânzi. Amîndoi acestia tăceau mulțumindu-se să asculte cu multă atenție.

Nekhludov începî prin a-și expune ideile sale asupra proprietății teritoriale. — Sînt de părere, — zise el, — că nimeni n'are dreptul să vîndă, nici să cumpere pămînt, pentru-că dacă ar ave acest drept, cei cari au bani ar cumpăra toate pămînturile și ar lua astfel celorlalți mijlocul de a profita de el.

Asta e adevărat, — zise cu glasu-i adînc de bas, omul cu nasul lung.

— Perfect! — zise vechiul soldat. — Baba mea a luat puțină iarbă pentru vacile noastre: au prins-o, și hait în închisoare! — zise caraghiosul cu barba albă.

Pămîntul ce-l ai e cît o grădină de mare; și să mai închiriezi altul 'ți-e cu neputință! — urmă el. — S'a ridicat prețurile așa de tare, că nu-i gînd nici să-ți scoți banii!

— Da! — strigă altul, — ne pun în spate cît vor. E mai rău ca în vremea răposatelor coconite.

— Și eu gîndesc tot ca voi despre toate astea! — zise Nekhludov, — și consider că un păcat să stăpînești pămînt. Și pentru aceea m'am hotărît eu să mă desfac de pămînturile mele!

Dacă lucrul e cu putință, noi nu zicem nu! — zise bătrînul cu barba cea

frumoasă, care, evident, înțelesese că Nekhludov voia să le închirieze pămînturile.

— Da, pentru asta am venit. Nu mai vreau să mă folosesc de pămînturile mele. Dar' tot trebuie să ne înțelegem în ce chip v'aș pute face pe voi să profitați.

N'ai decît să dai pămîntul țărănilor, asta-i tot! — zise deodată bătrînul fără dinți.

Nekhludov, auzindu-l, avu o clipă de turburare, căci simțea în acele vorbe o bănuială despre sinceritatea intențiunilor sale. Dar' se stăpîni numai decît, amintindu-și hotărîrea sa de a spune până la sfîrșit tot ce avea de spus.

O să v' dau de sigur pămînturile mele, dar cui și cum?

Nimeni nu răspune. Numai vechiul soldat spuse un: »Perfect!»

— Ascultați-mă! — urmă Nekhludov. — Dacă voi ați fi în locul meu cum ați face?

Cum am face? E foarte simplu! Am împărți totul între țărani!

Așa e! Am împărți totul între țărani! — răspune un țărîn cu ochii blânzi.

Și toți unul după altul aprobă acest răspuns, care le părî pe deplin satisfăcător.

Dar' cum să se facă această împărțire? — întrebă Nekhludov. — La servitori, la aceia cari nu cultivă, va trebui să li-se dea și lor pămînt?

Ah! nu, de sigur! — spuse caraghiosul.

Dar' țărînul cu nasul lung nu fu de această părere.

— Trebuia împărțit deopotrivă între toți! — zise el cu glasu-i adînc, după-ce se gîndise un moment.

Nu, asta nu e cu putință! — reluă Nekhludov, care-și pregătise de mai înainte întrebările și răspunsurile lui. Dacă să împărți deopotrivă între toți, aceia cari nu-s muncitori o să-și ia partea și o s'o vîndă celor bogați. Și earăși pămîntul ar fi stăpînit de cei bogați. Și cît despre muncitori, familiile lor se vor înmulți ear', și pămîntul lor ear' se va îmbucătăți. Și ear' bogații vor stăpîni pe cei cari au nevoie de pămînt, ca să trăiască.

— Perfect! — se grăbi să zică vechiul soldat.

— Să nu se dea voe, ca cineva să-și vîndă pămîntul! Să se oblige, ca fiecare să-și muncească pămîntul! — zise bătrînul cocogă uitîndu-se posomorit la soldat.

Dar' Nekhludov prevăzuse și această obiecțiune.

El răspunde că era un lucru cu neputință, ca să se verifice dacă fiecare muncea pe socoteala lui sau pe a altuia. Și de almintrelea partajul deopotrivă era cu neputință.

Unul din voi va căpăta pămînt bun, altul humă, sau nîșip. Toți o să aveți pămînt bun.

Atunci moicului cu nasul lung, cel mai inteligent din căteși șapte, propuse ca să se facă așa ca toți să muncească îndeobște.

— Și acela, care va munci, își va lua partea. Și acela care nu va munci, nu va ave nimic! — zise el cu glasu-i lămurit și hotărît.

(Va urma).

Memento. 18 August: Reuniunea rom. de cântări și muzică din Lugoj, concert popular în grădina „Concordia”.

19 August: Desvelirea monumentului Teutsch în Sibiia. — Teatrul și petrecere în Brad.

20 August: „Astra”, desp. XXIX. (Mediaș), adun. gen. în Mediaș. — Petrecere în Alba-Iulia. — Petrecere pop. și produc. teatrală în Micești (Kisfalud). — Concert în Dobra.

22 August: Terminusul de concurs pentru primire în alumnul din Timișoara.

24 August: Terminusul de înștiințări pentru participare la adunarea „Astre” în Deva.

Nepoata moșului. Orfana moștenitorului de tron Rudolf, Archiducasa Elisabeta, pe care Maiestatea Sa Împăratul o are foarte drag, alaltăieri a intrat în lumea mare. Primul debut de Archiducă sa făcut mare „la avut alaltăieri în Ischl, prin deschiderea expoziției anuale a Reuniunii femeilor pentru spriginirea industriei de casă. Se vedea pe expresiunea feței, că o ating plăcut ovațiunile publicului. În vila împărătească din Ischl moșul aștepta cu inimă palpitândă succesul primului debut al nepotei, pe care, după sosirea acasă, a strâns-o cu drag la piept și i-a acoperit obrazul de sărutări.

S'au dus soldații. Ieri după amiază la 5 ore a plecat din Sibiia reg. de infanterie nr. 31, spre a lua parte la manevrele pe care are să le facă împreună cu corpul de armată din Timișoara. După terminarea manevrelor va merge de-a dreptul la Plevlje în Bosnia. În trecerea sa pe străzile Sibiului i-s'au făcut din partea publicului ovațiuni amicale și din multe ferestre sburau asupra ofițerilor și gregarilor buchete de flori și falfăiau batistele în semn de adio. Cu deosebire din etajul prim de la o casă din strada Cîșnădiei cădea pe ofițeri adevărată ploaie de flori.

Ani 69 împlinesc mână Maiestatea Sa Francisc Iosif I. În bisericile române sârbărează zilei nașterii Monarhului nostru concade cu sârbărea *Schimbării la față* a Mântuitorului, de aceea cu îndoită solemnitate este sărbătită această zi printr-o biserică. Ca întotdeauna, așa și mâine, din bisericile române se vor înălța pioase rugăciuni pentru M. Sa Împăratul-Rege Francisc Iosif I.

În ajutorul țeranilor. Consiliul de ministri al României a hotărât facerea mai multor șosele mari, mai ales prin județele Teleorman, Olt, Ialomița, Ilfov, Vlașca, Brăila, Buzău, R. Sărat, Tecuci și Tutova, ca să vină prin aceasta în ajutorul țeranilor, având a fi angajați la lucrările acestor șosele numai țeranii lipsiți de mijloace.

Consiliul județului Olt a fost autorizat să contracteze un împrumut de 80.000 lei, pentru a veni în ajutorul țeranilor lipsiți de mijloace.

Din Franția. Depeșele de azi anunță că starea lui Labori nu e periculoasă și medicii sperază, că în curând se va reînălța. Atentatorul până acum nu e arestat.

În Paris face haz rezistența lui Guérin, în cetatea sa. Prefectul poliției i-a cetit din stradă ordinul de arestare, dar el a declarat, că nu se predă, mai bine moare. El a arborat pe casă un sindac cu inscripția: *Franția Francezilor!* Parisienii sunt foarte curioși, ce se va alege din această rezistență.

Un nou gimnasiu de stat. Foia oficială publică descripțiul ministrului de culte și instrucțiune, prin care se dispune înființarea unui gimnasiu superior de stat în Czegled. Prima clasă se va deschide în Septembrie.

Englezii bătuți în China. Rapoarte oficiale din Canton spun, că în Cotcon 1000 de bandiți chinezi au atacat pe 500 soldați englezi, dintre cari au ucis 250 și au rănit 100.

Vase de război în călătorie. Vasul de război „Saida” al Austro-Ungariei a sosit la insulele Seychelles, unde va sta șase zile, ear vasul „Donau”, cu elevii academiei de marină, a sosit în Pireu, de unde peste 3 zile va merge la Smirna.

Turbare. Nevasta lui Petru Cizfra din Seghedin fiind mușcată de un câine turbat, a fost dusă în institutul antirabic din Budapesta, de unde alaltăieri a dimis-o acasă ca fiind sănătoasă deja. Abia ce a sosit însă acasă, a erupt asupra ei turbarea.

Dela camera comercială. Ministrul reg. de finanțe a dat două ordinațiuni nouă referitoare la procedura vamală față de mașine și aparate, cum și față de acidul carbonic fluid. Se poate lua privire în ele în biroul camerei comerciale și industriale din Brașov.

Tot acolo pot lua informațiuni și cu privire la stadiul convenției vamale pe care li interesează comerțul de export în Japonia.

Oaspe exotic. În portul dela Fiume a sosit alaltăieri admiratul japonez *O Matsanaga* împreună cu adjutanții seu, căpitan de corvetă Turacachi. Va petrece în Fiume câteva zile.

Nenorocire. În *Ujverbász* trăsura medicului Wagner s'a răsturnat în șanțul drumului, ear cei din ea, medicul și trei băieți ai lui, au ajuns sub copitele cailor. Băiatul cel mai mărișor a murit zdrobit de copite.

Uciși de fulger. George Borea, precepeț de vior din *Bocsa-montana*, fiind ajuns de vior pe drum, a fost ucis de un fulger. Boii dela car au rămas teaferi. În Soidia fulgerul a ucis pe Zosim Boldur la plug. Unul dintre caii prinși înaintea plugului în căia pieri, ear celalalt cal și băiatul ce mîna caii, au rămas teaferi.

Semne rele. O sută și zece parochieni gr.-or. din *Uzdin-Ozora* au înștiințat preoților lor, că se lapădea de legea strămoșască și trec la neconfesionalism.

„Astra” la Deva. În 27 și 28 August st. n. își va ține la Deva adunarea generală „Asociațiunea pentru literatura și cultura poporului român”. Publicul din Deva și jur face pregătiri pentru ca „Astra” să fie primită în mod demn de renumele Hunedorenilor. Între altele, după-cum știm până acum, „Reuniunea femeilor române din comitatul Hunedorei” va aranja și o expoziție de porturi naționale din comitatul Hunedorei și fostul comitat al Zarandului, ear comitetul constituit pentru aranjarea festivităților i-a succes să câștige pentru concertul ce se va da, concursul artiștilor hunedoreni I. Dămian, absolvent al conservatorului din Lipsca, acum cântăreț la opera regală din Berlin, fiul preotului din Balșa; G. Șorban, dela conservatorul din Viena, compozitor și pianist distins; d-șoara Adelina Piso, fostă elevă a conservatorului din Viena, violonistă excelentă; d-șoara Olivia Bardosy, absolventă a conservatorului din Augsburg (Bavaria), pianistă eminentă; d-șoara Valeria Pop, absolventă a conservatorului din Budapesta, și a d-șoarei Ana Petco din Deva, pianistă deosebită excelentă.

Oaspeții adunării vor avea deci ocaziune a se delecta în prestațiuni artistice de ale fiilor comitatului în partea cea mai mare, ear în genere în prestațiuni de ale fiitorilor artiști români.

Sionismul. Sâmbătă seara s'a început în Hamburg al doilea congres al sioniștilor.

Ciuma în Europa. Telegramă oficială din Lisabona raportează, că în Oporto, cel mai mare port maritim al Portugaliei, s'au constatat două imbolnăviri de ciumă, dintre cari una cu sfârșit letal. Autoritățile portugeze au luat severe măsuri de apărare. Deasemenea și în Spania s'au luat măsurile de lipsă; s'a dispus carantină pentru toate proveniențele venite din porturile portugeze și s'a ordonat înființarea de spitale la granița țerei. Până la înființarea acestora între Spania și Portugalia s'a sistat ori-ce comunicațiune.

Concurs școlare. Sunt de ocupat posturile de învățători la școalele gr.-or. din Sângeorgiu-de-pădure, Șoimuș-român, Petea-de-câmpie (protopresbiteratul *Ogorheului*), Cetatea-de-baltă, Blăjei, Boian, Chesler, Crăciunel, Sâmbetie (protopresbiteratul *Târnaviei*). Termin de concurs 30 zile. Salar 300 fl. și accesoriile, respective 358 fl. la Cetatea-de-baltă, în care sumă e computat și venitul din pământurile date în folosință învățătorului etc.

La alumnul gr.-or. din Timișoara sunt de conferit pentru studenții gr.-or. români dela școalele medii din Timișoara două, eventual trei locuri beneficiale. Petițiunile au să fie trimise la președintele Dr. Traian Putici, protopresbiter în Timișoara, cel mult până la 22 August st. n., adjustat cu extras de botez, atestat de paupertate și testimoniu școlar.

Convenție greco-română. Ziarele din Atena anunță, că în curând se vor începe negocierile privitoare la încheierea unei convenții comerciale între România și Grecia.

În acest scop a fost numit ministru al Greciei la București dl Arghiropol.

Adunări populare în Bucovina. Dr. George Popovici, deputat în reichsrath-ul din Viena, a decis să întreprindă în Septembrie o campanie de intruniri publice prin toate comunele române din Bucovina.

Avis. Mai mulți Români din părțile *Caransebeșului*, special din jurul *Teregoinei*, ne roagă să atragem atențiunea celor pe cari li privește, că prin comunele din părțile acele, locuite exclusiv numai de Români, se află mult și bun fân de vînzare, care se poate căpăta pe un preț destul de moderat. Legătura cu România încă e ușoară, pe la Verciorova.

Știri mărante. — Infanteristul Gavril Tömöri dela reg. 39 din Dobrița a căzut de pe dăinuș (scrânciob) și a murit.

— Băiatul Grigorie al lui Dumitru Felnean din Măndrului, voină să se scalde în Murăș s'a înecat.

— În Oradea-mare niște țigani vagabunzi au furat pe băiatul de patru ani al lui Alexandru Friedmann.

— În Seghedin au ars toate bucatele adunate la îmblățit în grădiniile din josul orașului. Paguba e vr'o 30.000 fl. A ars și mașina de îmblățit.

— În abatoriu dela Brăila un violent incendiu a mistuit două grajduri cu toate vitele aflate în ele.

— Soldatul brutal G. Latky din Subotiza mergând acasă turmentat de bețură, și-a aprins hainele cu țigăre. A ars de tot nenorocitul.

VIATA SOCIALĂ.

Dela Azuga.

— Scrisoare particulară. —

Sinaia, 14 August n.

Sâmbătă seara, 31 Iulie st. v., secțiunea Ligei din Azuga a organizat un splendid bal, în vasta și frumoasă sală a cantinei fabricii de postav, pentru fondul *„Milionului Ligei”*. Sala iluminată cu electricitate și admirabil decorată, cu frunze, ramuri de brad și coroane, precum și cu portretele martirilor români: Horia, Cloșca, Crișan, Iancu, Dr. Rațiu și Lucaciu, și făcea plăcut impresii. Români subjugați din Transilvania, Basarabia, Bucovina și Macedonia erau simbolizați prin câteva tablouri foarte mișcătoare: niște vînjoși Români, pe fruntea cărora suferința se vedea săpată în adânci brazde... căzuți în genunchi, implorau ajutor într-o ferbinte rugăciune dela frații lor mai fericiți din România-liberă, cari mândri și hotărâți țin ridicat un drapel tricolor, pe care se vede scris cu litere aurii cuvintele nemuritorului poet: *„Vieași n' libertate, ori moarte dorim toți”*. Pe scenă, în fruntea sălei atrna frumos stindardul Ligei pentru unitatea tuturor Românilor în inscripția plină de abnegațiune și entuziasm: *„Totul pentru națiune”*.

Mai multe secțiuni de ale Ligei și-au trimis delegații lor la această sârbăre, ear comitetul central executiv al Ligei din București, a fost reprezentat prin dl *Septimiu B. Murășanu*, secretarul seu.

Studențiimea universitară din București și Iași, încă s'a prezentat în frumos număr. Domnii: *Vasile Brăescu*, președintele comitetului național studențesc din Iași și R. Diogenide, student și redactor la *„Ecoul Moldovei”* purtau eșarpe tricolore. Delegațiunile au fost primite la gară cu drapele și muzici de către membrii Ligei din Azuga, și călduros salutate de către dl *G. I. Dogărescu*, cassarul comitetului de organizare.

La orele 10 seara, sala fiind literalmente plină de public, balul s'a deschis sub patronajul unui comitet de doamne, — cu dansul național *„Hora unirei”*. Majoritatea damelor s'au prezentat în pitorescul nostru costum național, între cari excela deosebit costumul doamnei *Igiroșanu*, și al nepotei d-sale, d-șoarei Ecaterina etc. În timpul d-sale, dimpotrivă președinte al Ligei, dl *S. P. Igiroșanu*, salut și mulțumește în frumoase și călduroase cuvinte publicului participător la balul Ligei din Azuga. Vorbește apoi dl *Septimiu B. Murășanu*, student univ. din București, arătând printr-un foarte frumos și mișcător toast: idealul sfânt și mare ce urmărește cea mai patriotică instituțiune din țeară: *Liga culturală*.

După d-sa vorbește asemenea cu multă vervă dl *V. Brăescu*, în numele studenților din Iași, mulțumind pentru frumoasa primire ce li-s'a făcut din partea Ligei Azuga (Sinaia) și declarând solemn, că studențiimea din Iași alătură cu cea din București va fi întotdeauna solidară cu Liga în luptele naționale și gata la ori-ce jertfă. (Aplause entusiaste). Dl *Pompliu Ioanifescu*, student bucareștan și redactor la *„Timpul”*, în alese și insufletește cuvinte, face elogiul bine meritate dlor *Ioan Babeș* și *Igiroșanu*, pentru buna conducere a Ligei, și pentru zelul deosebit ce arată acestei instituțiuni naționale. Dl *C. Naum*, secretarul societății *Macedo-Române*, toastează pentru venerabilul și neînfrântul naționalist, care ne-a făcut cunoscuți în toată lumea cult, dl *V. A. Urechi*. Dl *Po-lăzu*, vorbește pentru Dr. Rațiu, A. C. Popovici și Lucaciu. (Aplause). Dl *S. Murășanu*, pentru rolul frumos al femeii române ca factor educativ-național. Dl *Babeș*, pentru studențiimea română și

presă. Urmează apoi earăși jocul însuflețitor și cu voce bună până în zori de zi. A doua zi, oaspeții au făcut o excursiune, în regiunile romantice ale acestei localități până la Sinaia și Predeal, după care dl I. Babeș, a dat un frumos banquet, unde s'a petrecut foarte bine.

Activitatea și sacrificiile ce a adus harnicul comitet al ligei din Azuga pentru buna reușită a acestei sârbări, a cărui succes atât material cât și moral a fost peste așteptare, a dat neîntrecută dovadă și de astă-dată, că tot se mai poate face ceva pentru Ligă, chiar și în împrejurări puțin favorabile, când în fruntea ei se află oameni devotați și desinteresăți, cari din îndeplinirea frumosei lor misiuni, își fac o datorie de cea mai intimă conștiință.

Onoare lor!

Octav.

Din M. Ludoș.

Primim invitarea la petrecerea de vară, ce o va aranja inteligența română din M. Ludoș și jur, la 27 August st. n. 1899, în pavilionul „Pop Károly” din loc. Venitul curat este destinat în favoarea școlii gr.-cat. din M. Ludoș. Nicolau Solomon, președinte; Ioan Boeriu, v.-președinte; Demetriu Ianchi, controlor; Teofil Pop, cassar; Vasile Morariu, actuar. Prețul de intrare, de persoană: 1 fl., de familie: 2 fl. v. a., dela 3 membri în sus: 3 fl. v. a. Începutul la 7 ore seara. Suprasolvirile și ofertele se primesc cu mulțumiri, căreia i-se va da expresiune și pe calea publicității.

Din Supurul-de-jos.

Primim invitarea următoare: Tinerimea română din Sătmăr și Sălagiu aranjează petrecere cu dans la 29 August st. n. 1899 în Supurul-de-jos (Alsó-Szopor), la care invită cu toată onoarea. Prețul de intrare: pentru o persoană 2 coroane. Suprasolvirile se primesc cu mulțumiri și se vor cuita pe cale publică. Venitul e destinat în favoarea școlii gr.-cat. nou edificată din loc. Începutul la 8 ore seara. (Spre orientare: Trenul de cătră Carei sosește la Supur la 7 ore p. m., ear de cătră Sîmlu la 4 ore și 20 minute p. m. unde vor sta căruțe gratuite la dispozițiune st. oaspeți).

Comitetul aranjator: Președinte: Ludovic Rezey. Vicepreședinte I.: Ioan Mihalea. Vicepreședinte II.: Cornel Gitta. Secretar: Dr. Antonie Csighy. Cassar: Ioan Cînea. Notar: Andrei Bogdán. Major-domn: Ioan Clintoc jun. Controlor I.: Camil Selegian. Controlor II.: Eugeniu Barbul. Pentru tinerime: Nicolau Boroș, Vasile Basti, Alex. Brancovean, Leontin Boroș, Victor Cînea, Drd. Ioan Ciordaș, Emil Deac, Ioan Darabanth, Alex. German, Teodor German, Drd. Vas. Gheție, Ioan Gosman, Valer Hetco, Drd. G. Miculas, Silvius Marcus, Drd. Aurel Nilvan, Patriciu Papp, Sandru Popp, Leont. Pannoviciu, Alexandru Pteanc, Liviu Selegian, Emil Sincay, Isidor Szilágyi, Petru Tamaian.

Societ. „Andrein Șaguna”.

Raportul general al comitetului despre activitatea societății „Andrein Șaguna”, cu finea anului 1898/99.

(Urmare).

Afaceri administrative interne.

După-cum am amintit la alt loc, comitetul încă în sedința sa de constituire a ales din sinul seu două comisiuni: una bibliografică și alta controlătoare. Comisiunea bibliografică și-a împlinit chemarea sa, înaintând un raport comitetului despre cărțile, cari merită a fi procurate în anul acesta. O parte au și fost procurate din partea societății; restul însă din lipsa mijloacelor a rămas a se procura în anul viitor.

Comisiunea controlătoare de asemenea și-a împlinit lucrările sale, controlând funcționarii societății în decursul anului și raportând despre starea faptică a averei societății.

Comitetul ca organ executiv al societății s'a îngrit de promovarea intereselor ei făcându-i propunerile necesare și executând cu acuratețe conclusele aduse de ea.

PARTEA II.

Averea societății cu finea a. 1898/9.

1. Bibliotecă.

a) Cărțile.

Biblioteca în decursul anului acestuia s'a înmulțit cu 139 opuri în 174 volume și astfel biblioteca, care la începutul anului a numărat 2365 opuri în 3311 vol., cu finea anului acestuia număra 2504 opuri în 3485 volume.

La acest crescământ imbucurător a ajuns biblioteca parte prin donațiuni, parte prin procurări din banii societății.

I. Donațiuni.

a) Academia română: 1. Etimologicum magnum Romaniae. — 2. Cimitiliile Românilor. — 3. Analele Academiei române: tom. 18, 19 și 20;

b) biblioteca seminarială: 1. Istoria Românilor de Papiu Ilarian. — 2. Convorbiri literare (an. XVI). — 3. Foișor de „Telegraf. Român” 1877. — 4. Ana-

lele Academiei române tom. XV. — 5. Die Rumänen der Oesterreichischen Monarchie. — 6. Căldarul archidiececan din anii 1881, 1883—85, 1891—93. — 7. Cuvântarea metropolitului Șulțiu. — 8. Protocolul conferenței naționale. — 9. Michael der Tapfere. — 10. Laurian. Istoria Românilor;

c) Reuniunea agricolă a comitatului Sibiia: 1. Agrolgia;

d) dela institute publice: 1. Programa gimnasiului din Brașov pe 1896, 7 și 1897/8. — 2. Raportul institutului „Ardeleana”. — 3. Statute. — 4. Programa gimnasiului din Brad pe 1897/8. — 5. Programa școlii civile de fete din Sibiia. — 6. A bajai kir. tanítóképezde értésítője. — 7. Cum se cultivăm cucuruzul se rodească. — 8. Raportul societății „Junimea” din Cernăuți. — 9. Raportul societății „România jună” din Viena. — 10. Ueber-sicht der akademischen etc. — 11. Öffentliche Vorlesungen an Universität von Cernovitz. — 12. Programa institutului pedagogic-teologic din Sibiia;

e) cursul I. clerical 1898/9: 1. Istoria bisericească de Dr. Ioan Stroia;

f) cu ocaziunea sedinței festive: 1. Geschichte des Protestantismus (2 vol.). — 2. Evangelia din ziua de Paști în 12 limbi. — 3. Zarandul și Munții Apuseni transilvăneni. — 4. Cartea durerii. — 5. Istoria pedagogiei. — 6. Carnetul învățătorului rural. — 7. Măriș Margit. — 8. Cercetări literare istorice. — 9. Episcopul român-macedonean. — 10. O pagină din istoria contemporană. — 11. Tribuna și Tribuniștii. — 12. Programul partidului național din 1892. — 13. Justiția și fostul metropolit Ghenadie. — 14. Răspunsurile lui Sturdza la interelările din cameră și senat. — 15. Caterisirea metropolit-primat Gh. Petrescu. — 16. Gramatica limbii eline. — 17. Dialogi români-francezi. — 18. Soacra cu trei nurori. — 19. Vrăjitoarea. — 20. Din cartea cântecilor. — 21. Studii și portrete literare. — 22. Fundațiunea „V. Adamachi”. — 23. Institutul „I. Oteteșan”. — 24. Les opertes (comedie în 2 acte). — 25. Opere complete de Alexandri (2 vol.), ediția cea mai nouă.

(Va urma).

MAI NOU.

Dela Viena.

Ministrul maghiar de finanțe, *Lukács*, a fost ieri la Viena, unde a avut o lungă convorbire cu colegul seu austriac, *Karl*.

Thun la Ischl.

Contele Thun, prim-ministrul austriac, pleacă mâine la Ischl, pentru-ca să facă raport Monarhului despre situația politică din Austria.

Procesul Dreyfus.

Mercuri apărătorul *Demange* a cerut să se suspende pertractarea până-ce se va însănoșea *Labori*. Tribunalul respinge cererea. Se ascultă martorii: *Guerin* și *Lebon*, fosti ministri, gener. *Roget* și veduva lui *Henry*. Deposițiile acestora, afară de cea a d-nei *Henry*, sunt agravante pentru acusat, momente nouă însă n'au eșit la iveală. Deposițiile lor consună cu cele-ce au spus acești martori la curtea de cassatie.

Sosiți în Sibiia.

La 17 August n. 1899.

Hotel „*Împăratul Romanilor*”: Dr. Isac, avocat din Sebeșul-săseș; Negruțiu, profesor din Blaj; Fischer cu soția, director gimn. din Bistrița; Herzog, Köller, din Viena, Grün din Făgăraș, Kometz Müller din Nürnberg, Indig, Pușeș, din Cluj, Katzenstein, Frank, din Hamburg, Lang din Stuttgart, Brust cu familia, Grünberg, din Budapesta, comercianți.

Hotel „*Neuriner*”: Boicescu cu soția, privatier din Rîmnic; Ciuron, librar din Brașov; Bratu, avocat din București.

Hotel „*Meltzer*”: Ianovici, căpitan din Mediaș, Andronescu, căpitan, Golestanu oficial, din Rîmnic, Popescu din București, oficial; Top din Drăgășani, Kalman, Löwy, din Dobrița, avocați; Modoc cu familia, respicient din Brașov; Weiss, voiajor din Budapesta, Luisa Nesner cu fiul, privatier din București; Rădulescu din Craiova, Rössler din Făgăraș, comercianți.

Hotel „*Habermann*”: Georgescu, Constanținescu, privatieri, Szabó, pantofar din Rîmnic.

Med. univ.

Dr. Alex. de Vaida-Voevod,
medic român.

[231] 8—15

KARLSBAD,

ALTE WIESE, „GOLDNE KRONE”.

Metasă Foulard 65 cr.

(FOULARD-SEIDE)

— până la 3 fl. 35 cr. pro metru, desemnurile și colorile cele mai noue —

precum și metasă Henneberg, neagră, albă și colorată, dela 45 cr. până la 14.65 de metru — lucie, vârgată, carre, mustată, Damaste etc. (cam 240 diferite calități și 2000 diferite colori și desemnuri etc.

Pentru haine și blouse din fabrică. Privăților li-se trimite franco și liber de vamă, în casă.

Mustre se trimite cu posta primă.

(In Elveția porto postal e dublu).

Fabricile de metasă ale lui G. Henneberg în Zürich, (liferant de curte c. și r.)

Bibliografie.

A apărut:

Istoria agriculturii, de I. Loser, traducere autorizată, de „Un prieten al plugarilor”. Retipărire din „Tel. Rom.” Sibiu, tiparul tipografiei archiepiesane.

Partea a VI-a din *Memoriul lui Iosif Sterca Șuluțiu* de Cărpeneș, membru fondator și membru în comitet al „Asociației pentru literatura română și cultura poporului român”. Sibiu, tip. W. Krafft. Este un volum de 297 pagini, cu conținut variat și interesant și costă 1 fl. 25 cr. + 10 cr. porto. Două sute fl. din prețul cărții, se vor da pentru „casa națională”, restul pentru alte scopuri filantropice. La sfârșitul cărții se adaugă o compoziție musicală: *Doina Metropolitanului Alexandru Sterca Șuluțiu*, aranjată pe note pentru voce și pian. Partea cea mai mare a articolelor ce conține a mai fost publicată, prin foi și reviste, dar valoarea lor e permanentă. Între altele conține întreaga biografia nefericitului Dragoș.

Almanachul tipografic, anul al III-lea pe 1899, de dl. George Filip, tipograf.

Acest Almanach este o lucrare artistică, tipărită în institutul de arte grafice „Minerva” a dl. Filip, Moroiu, Popovici și Tălășescu.

Cuprinde o bogată și foarte interesantă materie literară, științifică, comercială etc. Adresele ziarelor cotidiane din capitală cu personalul redacțiilor etc.

În text, pe lângă multe ilustrațiuni artistice lucrate în diferite colori, menționăm două, în trei colori: una reprezentă o Româncă din Ardeal și alta un cort țigănesc.

Almanachul este elegant legat în pânză și se vinde cu 1 leu și 50 volumul.

Ceva din trecutul orașului Suceava, de Animpodist Daschevici. Tip. lui Hermann Beiner în Suceava.

A apărut în tipografia noastră cartea „*Principiile politice*” (după Dr. Fr. de Holtzendorff) de Teodor V. Păcășan. Formatul 8° mare, cuprinsul 290 pagini, tiparul curat și cetet. Prețul 2 fl.

În cartea aceasta, de netăgăduită valoare literară, sunt tratate cu multă competență următoarele teme din domeniul politicii:

Politica e — știință. — Politica e — artă. — Conexiunea științei și a artei de stat în procesul politic. — Raportul dreptului pozitiv cu politica. — Conflitele între manauarea dreptului și a politicii practice. — Raportul între morală și politică. — Scopurile ideale de stat. — Scopurile reale de stat. — Scopul de putere națională al statelor. — Scopul de drept individual în stat. — Scopul social-cultural al statului. — Armonia scopurilor de stat.

O recomandăm cu căldură publicului român, iubitor de literatura științifică, în special însă celor ce, conform poziției lor sociale, sunt chemați să fie conducători politici ai poporului nostru.

De vânzare în librăria institutului nostru.

Împăratul Marc Ulpiu Traian (98—117 d. Chr.). Prelegere ținută la 16 Martie 1893 în localitățile clubului român din Suceava, de Animpodist Daschevici. Tip. conc. Arch. Silv. Morariu-Andrieuici în Cernăuți.

Memoriile prințului Nicolae Șuțu, mare logofet al Moldovei — 1798—1871, un volum scris în limba franceză și publicat de dl. Panaioti Rizoș, a apărut în Viena zilele trecute. Volumul cuprinde patru părți și un număr de anexe. Interesează mai ales pe cei ce se ocupă de istoria relativ contemporană a României.

Bunacuvintă, de I. Bernard Krier, traducere liberă de Animpodist Daschevici, Suceava, red. și editura societății „Școala română”. Prețul 30 cr. (Figurează ca nr. 3 din biblioteca de petrecere și învățatură pentru tineret).

Situațiunea școlară a liceului „S-tii Petru și Paul” din Ploiești pe anul școl. 1898—99, sau în limbajul nostru, *programa liceului pe anul școlar amintit* mai sus, conținând discursul directorului Ioan Nicolescu, rostit cu ocaziunea distribuirii premiilor la sfârșitul anului, răspunsul prefectului Petru Th. Sfetcu al județului pe al cărui teritor se află liceul și date școlare.

La librăria „Tipografia”, societate pe acțiuni în Sibiu, se află următoarele cărți:

Memorial. Archiep. și Metropolitul Andrei baron de Șaguna, de Nicolae Popa	fl. —	30
Doina, conf. ținută la ateneul din Bărlad, de Măndrescu	—	28
Critice 1867—1892, de Maioreșcu. Vol. I. și II. a 2 fl. — cr.	—	4
Povestile Bănatului, de Cățana	—	30
Literatură popor. română, de Gaster	—	250
Introducere în Cărțile Testamentului vechi și nou, de Dr. Iuliu Olariu	—	250
Cerșitorul, dramă în 2 acte de Livescu	—	50
Studii Critice, de Ghera. Vol. I. și II. a 2 fl. 20 cr.	—	4
Higiene română, de Dr. Leo Murășianu	—	1
Izvoade, de Demetrescu	—	4
Trandafiri și violele, de Pop-Reteganul	—	60
Din Moldova, schițe de Kotzebue	—	1
Floarea din Firenze, de Livescu	—	50
Istoria Românilor sub Mihail-Vodă-Viteazul, de Nicolae Bălescu	—	2
Trăvnițe, 10 piese Slovacesti Vol. I. și II. a 1 fl. 50 cr.	—	3
Scrierile părinților aptoosrești, de Dr. Iuliu Olariu	—	70
Merinde dela școală, de Popa	—	60
Despre influența împrejurărilor, de Panait Zosin	—	50
Memorii din timpul războiului, de Georgescu	—	88
Pui de lei, poezii eroice, de Nenișescu	—	1
edite de gală	—	2
Poezii, de Macedonski	—	2
Copii de pe natură, de Negruzzi	—	50

Cursul pieței din Sibiu.

Hărte-monetă română	Cump.	9.55	vând.	(9.41)
Lire turcești	—	—	—	—
Imperiali (15 R° aur)	—	18.85	—	18.95
Ruble rusești 100 a.	—	126.	—	127.
Galbeni	—	5.62	—	5.68
Napoleon-d'ori	—	9.50	—	9.66
100 Marce germane	—	58.60	—	59.
Livre sterling	—	11.94	—	12.04

Bursa de Budapesta.

Renta de aur ung. 4%	118.50
" " " 4%	96.40
" ung. val. cor. 6%	120.75
Imprumutul căilor ferate ung.	120.20
Bonuri rurale ung.	94.75
" croate-slavone	96.
Obligațiunile desp. regalilor	100.
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	140.25
Renta de hărte austriacă	100.10
" de argint austriacă	100.
" de aur austriacă	118.50
Losuri austriace din 1860	137.50
Acțiunile băncii austro-ungare	900.
" " de credit ung.	892.
" " de credit austr.	891.50
Scrieri fonciare ale institutului de credit și economii „Albina”	102.
Argintul	5.67
Galbeni împăreștești	5.65
Napoleon-d'ori	9.56
Mărci 100 imp. germane	58.90
London 10 Livre sterlingi	120.75

Bursa de Viena.

Renta de aur 4%	118.50
Renta ung. v. c. 4%	96.40
Imprumutul căilor ferate ung.	120.50
Bonuri rurale ung.	94.50
" croate-slavone	96.25
Renta de hărte austriacă	100.15
" argint austriacă	100.10
" aur austriacă	118.60
Losuri austriace din 1860	137.75
Acțiunile băncii austro-ungare	902.
" " de credit ung.	899.50
" " de credit austr.	888.10

Bursa de București.

5% Renta perpetuă	4% Fonc. rur.	88 1/2
5% „ am. 1881 101 1/2	5% „ urb. Buc. 91 1/2	86
5% „ 1892 100	5% „ Iași 86	
5% „ 1893 100	Banca Naț. 2720	
5% „ 1894	„ Agricolă 355	
4% „ 1889	„ României 322	
4% „ 90.94 92	de scont 442	
4% „ 1896 92	Dac. Rom. 464	
4% „ 1898 92	Națională 75	
Convertite rurale. —	Patria 75	
5% Obl. c. B. 1883 90	Construcții 75	
4% „ „ 1890	Basalt artificial 75	
4% „ „ 1895 96	Tramv. nou 75	
5% Fonc. rur. 95 1/2	Baia centrală 75	

Pentru redacție și editură responsabil: Andrei Baiteș. Proprietar: Pentru „Tipografia”, societate pe acțiuni: Iosif Marschall.

Concurs.

La școala comunală din Borgo-Tiha este a se ocupa postul de învățător. Venitele: salar anual 300 fl.; cuartir în edificiul școlii; 6 orgii de lemne de foc și grădina corăspunzătoare.

Doritorii de a ocupa acest post trebuie să poseadă: a) limba română și maghiară; b) testimoniu de calificare și c) extras de botez prin care să dovedească, cumcă este de religieuna gr-cat. Terminul de concurs este pe 4 Septemvrie a. c. Cererile sunt a se trimite la președintele senatului școlastic comunal în Borgo-Tiha, p. u. Borgo Prund.

[247] 1—1

Un candidat de avocat

cu praxă,

află imediat aplicare, sub condițiuni foarte favorabile, în cancelaria avocatului

Dr. Octavian Russu

în Sibiu [249] 1—3

Un tinăr român

onest, ceva versat în afacerile notariale și care știe bine limba maghiară, să primește numai decât ca *adjunct de notar* în cancelaria notarială a subscrisului.

Respectivul primește un salar lunar de 14 fl. v. a., vîptul întreg, cuartir și luminat. Reflectanții să se adreseze la subscrisul.

[248] 2—3

Ioan Bunea,
notar în comuna Căcova, p. u. Orlat,
comit. Sibiului.

Câteva acțiuni

de ale institutului de credit și economii „Albina” și de ale societății comerciale „Concordia” din Sibiu, se află depuse pentru vânzare la

[249] 1—3

Dr. O. Russu

în Sibiu, și se pot imediat și transcrie.

„Tipografia”, societate pe acțiuni în Sibiu.

Un băiat

deștept, din casă bună, cu cel puțin 2 clase gimnasiale ori reale se primește imediat ca *învățăcel* la „Tipografia”, societate pe acții în Sibiu.

„Tipografia”, soc. pe acțiuni, Sibiu.

Studii Literare

de
Teodor Raica,
profesor de liceu.

Cuprinzând:

O gramatică-parodie.

Veacul al XVI-lea.

Codrul frate cu Românul.

Monografia prepoziției „de”

O carte de mare preț pentru toți profesorii, dascălii și cărturarilor români.

Prețul numai 75 cr.

Se poate procura dela

Librăria „Tipografia”,
societate pe acțiuni în Sibiu.

Pentru tipar responsabil: Iosif Marschall.

Cele mai multe dame au lipsă de:

Pudra unsuroasă a lui Leichner,
Pudra Hermelin a lui Leichner,
Pudra Rouge fin de Theatre a lui Leichner,
Pomada de unsore a lui Leichner,
Creioane pentru sprâncene a lui Leichner,

[87] 4—6

garantat cele mai bune preparate de acest soi.

Se pot căpăta numai veritabile și proaspete la

PARFUMERIA MELTZER,

GUSTAV MELTZER,

strada Clenădiei (edificiul comandel de corp),
în Sibiu.

fabrică de săpun și lumini, strada Gușteriei,
în Sibiu.

Scoala industrială

privată, concesionată oficial (mai nainte R. Pöschl)

dir. Alois Weiss,

pentru copii, tineri, fete și femei.

Viena, I., Getreidemarkt 16.

Înscrieri și programe în biroul institutului.

Începutul cursului jumătatea Septemvrie.

[236] 2—3

LOSURI

de ale expoziției economice din Seghedin.

Căștigul principal prețuește: 50.000 coroane.

Mai multe căștiguri în preț mai mare și mai mic.

De tot 1006 căștiguri în preț de 100.000 cor.

La dorință toate căștigurile se răscumpără în bani, pe lângă detragerea de 20%, la „Hermes”, casă de schimb generală ungară, societate pe acțiuni, Budapesta, V., strada Dorothea nr. 8,

ori la banca industrială și comercială în Seghedin. — Ambe aceste institute sînt aplecate a răscumpăra căștigul principal în preț de 50.000 coroane, nu numai în bani gata pe lângă detragerea alor 20%, ci la dorință și prin o moșioară de model, situată în jurul Seghedinului, aranjată excelent și în preț egal cu căștigul.

Sortirea se va face în Seghedin la 10 Septemvrie 1899, seara la 6 ore.

Un los costă 20 cruceri.

Losuri se capătă la toate băncile și casele de schimb, în tutun-gerii și localuri de vânzare.

Cei cari doresc a vinde losuri mai departe, binevoiască a se adresa la aranjatoarea expoziției:

[212] 3—4

Asociația regnicolară a reuniunilor agricole,
Budapesta, Kőztelek, Ullai-út 25.

Legea veterinară.

Atat primăriile comunale, cât și fiecare econom au trebuință să cunoască legea numită veterinară. Dl. Tormay Béla, secretar de stat în ministerul de agricultură, a scos la lumină o explicare populară a legii amintite. În această explicare se vorbește pe larg despre pasapoarte, de tîrgurile de vite, de boalele lipicioase și multe alte lucruri folositoare. Reuniunea agricolă română din Sibiu a tradas această carte în limba română populară. Cartea se numește:

Învățătorul Munteanu

împărtășescă economilor cele mai de lipsă cunoștințe

despre

LEGEA VETERINARĂ

și
BOALELE CONTAGIOASE

stănd cu dinșii la stat în lungile seri ale iernii.

De

Tormay Béla.

(184 pag. mari.)

Cartea costă 30 cr. (cu porto postal 35 cr.) și se poate cumpăra dela

„Tipografia”, societate pe acțiuni, Sibiu.